

Reetta Pilhjerta

15.9.2020

84/20/L/A

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntö VN/18706/2020-OKM-1

Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausuntona luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Rahoitusta pystyttävä kohdentamaan vaikuttavasti ja dynaamisesti

Opetus- ja kulttuuriministeriö on avannut asetuksen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista. Laskentaperusteita, kustannuskertoimia sekä kustannusryhmiä tarkastellaan nyt uudelleen odotetusti ja pyydetysti.

Asetusluonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannusryhmät ja -kertoimet oppilaitosten ilmoittamien vuosien 2018–2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista on tärkeää huomata, että aiemmat rahoituksen leikkaukset ovat johtaneet siihen, että välttämättömiin kalliisiin koneisiin ja laitteistoon ei ole voitu halutusti investoida tarkastellulla ajanjaksolla. Ministeriö ei ole luonnoksessa tarkastellut toteutuneiden kustannusten lisäksi muita perusteita muutoksille. Tällä tavoin laskentaperusteiden muovaaminen on raskas prosessi, jonka seurauksena kullekin koulutukselle tarkoitettu rahoitus ei edelleenkaan varmistetusti kohdennu oikein.

Koska rahat eivät ole korvamerkittyjä, ei voida olla varmoja, etteivät kalliimmille koulutuksille tarkoitetut varat siirry muille koulutusaloille niissä suurissa oppilaitoksissa, joissa tarjotaan monien alojen koulutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee valvoa, että rahoitus allokoitetaan oikein. Ehdotetuissa muutoksissa voittavat ne pienet oppilaitokset, joissa tarjotaan vain alempien kustannusryhmien koulutusta.

Reetta Pilhjerta

15.9.2020

84/20/L/A

Luonnonvara-alojen koulutus ei saa heiketä

Metsäteollisuuden huolena on, että pienehköjen, mutta kalliiden luonnonvara-alojen koulutukset kärsivät muutoksessa.

Metsäalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kustannuskorit tulee pitää ennallaan. Luonnoksessa metsäalan ammattitutkinnon kustannusryhmä laskisi 4:stä 3:een ja erikoisammattitutkinnon kustannusryhmä 3:sta 2:een. Metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisalan ehdotetaan säilyvän kustannusryhmässä 5, mikä on välttämätöntä. Koska kustannuskertoimia on kerrointa 1 lukuun ottamatta esitetty pienennettäväksi, tulee metsäalan koulutuksille esitetty rahoitus laskemaan joka tapauksessa. Metsäalan koulutukselle on välttämätöntä, että opiskelijoilla on käytössään tarvittavat koneet, simulaattorit, sahat ja turvavarusteet.

Luonnoksessa esitetään mm. liiketoiminnan perustutkinnon ja palvelualojen perustutkinnon kustannusryhmien nostoa. Edellä mainitut alat eivät tarvitse laitteita ja koneita samassa määrin kuin luonnonvara- ja tekniikan alat. Kärsivätkö kalliimmat koulutukset, jos edullisempien koulutusten kustannusryhmiä nostetaan?

Metsäteollisuus pitää kannatettavana, että kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon kustannusryhmää on ehdotettu nostettavaksi ryhmästä 2 ryhmään 3. Metsäteollisuudelle on tärkeää, että sen tuotantolaitoksille valmistettavien koneiden ja komponenttien valmistuksen koulutus on ajantasaista, laadukasta ja että käytössä on riittävän nykyaikaiset oppimisympäristöt ja laitteet.

Kulkiessa kohti kestävämpää ja hiilineutraalia tulevaisuutta on välttämätöntä turvata biotalouden ja metsäteollisuuden töihin johtavan koulutuksen laatu ja rahoitus. Ilmastotavoitteet eivät toteudu ilman osaavaa työvoimaa, ja metsätalouden ja -teollisuuden merkitys tavoitteiden saavuttamisessa on valtavan suuri.

Reetta Pilhjerta

15.9.2020

84/20/L/A

Lausunnon keskeinen sisältö

- Kalliiden investointien luonnonvara-alojen koulutuksen rahoitus tulee turvata. Metsäalan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon kustannusryhmät eivät saa laskea.
- Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon kustannusryhmän nostaminen ryhmästä 2 ryhmään 3 on kannatettava ja oikeasuuntainen muutos teollisuudelle tärkeän koulutusalan laadun turvaamiseksi.
- Aiempaa paremmin täytyy pystyä varmistamaan ja valvomaan, että rahoitus kohdentuu siihen koulutukseen, johon se on tarkoitettu.
- Jatkossa rahoituksen perusteita tulee pystyä korjaamaan niin, että lyhyen aikavälin toteutuneiden kustannusten lisäksi seurataan muitakin koulutuskustannusmittareita. Rahoituksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kalliiden koulutusalojen erityispiirteet.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja